

MALTA

QORTI CIVILI

PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF

LORRAINE SCHEMBRI ORLAND

Seduta tas-16 ta' April, 2004

Citazzjoni Numru. 354/2001/1

**Fl-Atti tal-Mandat Kawtelatorju
numru 476/01 maħruġ fl-20 ta' Frar,
2001, fl-ismijiet:**

Paul CARUANA

VS

**GLOBAL EXECUTIVE SEARCH
(MALTA) LIMITED**

II-Qorti:

Rat ir-Rikors imressaq mill-kumpanija Global Executive Search (Malta) Limited fil-5 ta' April, 2001, li bih u għar-raġunijiet hemm imsemmijin, talbet li din il-Qorti tħassar għal kollox il-Mandat ta' Sekwestru kawtelatorju fuq imsemmi maħruġ kontra tagħha mill-intimat eżekutant Paul Caruana; tikkundanna lill-intimat eżekutant iħallas penali kif maħsub fl-artikolu 836(8) tal-Kodiċi tal-Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili; tordna lill-intimat eżekutant iġib garanzija xierqa a tenur tal-artikolu 838A tal-istess Kodiċi u dan fiż-żmien qasir u perentorju li l-Qorti jogħgobha tiffissa biex tagħmel tajjeb għall-ħlas tal-penali u tad-danni;

Rat id-Degriet tagħha tal-5 ta' April, 2001, li bih appuntat ir-Rikors għas-smiġ għall-25 ta' April, 2001;

Rat it-Twegiba mressqa mill-istess intimat eżekutant fit-30 ta' April, 2001, li biha u għar-raġunijiet hemm imsemmija seħaq li t-talbiet tal-kumpanija rikorrenti eżekutata għandhom jiġu miċħuda;

Rat id-dokument imressaq mill-intimat flimkien mat-Twegiba tiegħu;

Rat in-Nota mressqa mill-kumpanija rikorrenti fil-5 ta' Ġunju, 2001¹, mehmuża ma' liema tressqet ix-xhieda bl-affidavit ta' Ronald Gaerty u seba' (7) dokumenti;

---

¹ Paġġ. 26 sa 51 tal-atti

Semgħet ix-xhieda tal-partijiet u rat il-provi dokumentali mressqin minnhom waqt is-smigh;

Rat id-Degriet tagħha tal-5 ta' Ġunju, 2001², li bih u għar-raġunijiet hemm imsemmija, ħatret bħala Assistent Ġudizzjarju tagħha lill-Avukat Dottor Kenneth Gulia biex jisma' l-provi li l-partijiet dehrilhom meħtieġa, u tat provvedimenti oħrajn u direttivi lill-istess Assistent Ġudizzjarju u l-partijiet;

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet imressqa mill-kumpannija rikorrenti eżekutata fid-9 ta' Awissu, 2001³;

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet imressqa mill-intimat eżekutant fil-21 ta' Awissu, 2001⁴;

Rat l-atti kollha tar-Rikors;

Ikkunsidrat:

Illi din hija azzjoni maħsuba taħt l-artikolu 836 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta. Mit-talbiet li għandha quddiemha l-Qorti, il-kumpannija rikorrenti qegħda tipprova tneħħi minn fuqha għal kollox l-effetti ta' Mandat ta' Sekwestru kawtelatorju li l-intimat Paul Caruana ħareġ kontra tagħha fl-20 ta' Frar, 2001. Il-Mandat inħareġ kontra l-kumpannija rikorrenti għaxart ijiem qabel tressaq l-Att taċ-Ċitazzjoni kontriha li biha l-istess intimat Paul Caruana iddeduċa l-pretensjoni tiegħu msemmija fil-

---

² Paġġ. 62-3 tal-atti

³ Paġġ. 188 sa 195 tal-atti

⁴ Paġġ. 196 sa 203 tal-atti

Mandat. Il-kreditu msemmi fil-Mandat huwa ta' tlitt mitt elf lira Maltija (Lm 300,000). Il-Mandat inħareġ dak inhar stess li tressaq, b'Degriet mogħti fl-20 ta' Frar, 2001;

Illi l-kumpannija rikorrenti eżekutata tqis l-imsemmi Mandat ma kellux għalfejn jinħareġ u li l-intimat għażel li jressaq it-talba għall-ħruġ tiegħu bil-ħsieb biss li jdejjaqha u jagħmlilha ħsara għal xejn. Kemm hu hekk, biċċa sewwa mir-rikors tagħha jtkellem fuq il-fatt li l-intimat kien diġa' ressaq l-istess pretensjonijiet – kemm permezz ta' mandati oħrajn u kif ukoll b'kawża – kontra Rudolphe Gaerty personalment, u li l-kumpannija rikorrenti ma kellha qatt x'taqsam mal-intimat eżekutant Caruana jew mal-pretensjonijiet tiegħu;

Illi r-raġunijiet imressqin mill-kumpannija rikorrenti bħala dawk li għalihom hija qegħda titlob ir-rimedji msemmijin fir-rikors tagħha huma: (a) li hija ma għandha l-ebda relazzjoni ġuridika mal-intimat eżekutant; (b) li minħabba fil-ħruġ tal-imsemmi Mandat, qegħda ġgarrab danni kbar kuljum u ma tistax tħallas lill-impjegati tagħha għaliex ma tistax taħdem bi flusha; (ċ) li l-ammont imsemmi bħala kreditu fil-Mandat m'huwiex *prima facie* ġustifikat jew huwa eċċessiv⁵; u (d) minħabba li fiċ-ċirkostanzi ma huwiex raġonevoli li l-Mandat jinżamm fis-seħħ⁶ ;

Illi, b'żieda mat-talba għat-tħassir tal-Mandat, il-kumpannija rikorrenti qegħda titlob ukoll li l-intimat eżekutant jiġi ordnat iħallas penali⁷ u li jagħti garanzija xierqa⁸, fiż-żmien li l-Qorti tagħtih, biex jagħmel tajjeb għall-ħlas tal-penali u għad-danni u l-imgħax li 'l quddiem huwa jista' jiġi kundannat iħallas lir-rikorrenti eżekutata. Uħud minn dawn it-talbiet huma alternativi għall-ewwel talba, għaliex huwa ovvju li jekk kemm-il darba

---

⁵ Art 836(1)(d) tal-Kap 12

⁶ Art 836(1)(f) tal-Kap 12

⁷ Art 836(8) tal-Kap 12

⁸ Art 838A tal-Kap 12

tintlaqa' l-ewwel talba, ma jkun hemm l-ebda ħtieġa li l-intimat eżekutant jiġi ordnat iressaq il-garanzija, kif tajjeb ukoll irrileva f'dan ir-rigward l-istess intimat eżekutant fit-Twegiba tiegħu;

Illi, għat-talbiet tal-kumpannija rikorrenti, l-intimat eżekutant jilqa' billi jgħid li m'hemm l-ebda ġustifikazzjoni li għaliha jista' jintlaqa' dak mitlub mill-kumpannija rikorrenti, u jżid jinsisti li l-Mandat inħareġ biex iħares il-pretensjonijiet legittimi tiegħu kif imsawrin fl-Att taċ-Ċitazzjoni, u li l-kumpannija rikorrenti għandha twieġeb għall-pretensjonijiet tiegħu billi "huma naxxenti prinċipalment mill-aġir qarrieqi u frawdolenti tal-istess soċjeta' rikorrenti, u dan inkwantu jirriżulta li l-istess soċjeta' rikorrenti ġiet imwaqqfa unikament sabiex teludi l-pretensjonijiet" tiegħu;

Illi l-intimat iressaq ukoll preġudizzjali preliminari dwar is-siwi tar-rikors. Huwa jgħid li ladarba kienet il-kumpannija waħedha li ressqet ir-rikors, u mhux ukoll l-intimati l-oħrajn, it-talba għat-tħassir tal-mandat tista' tintlaqa' biss inkwantu tirrigwarda lill-kumpannija u mhux lil dawk l-intimati li ma ressqux ir-rikors ukoll. Jidher li hawnhekk l-intimat qiegħed jirreferi għal xi mandat kawtelatorju ieħor li sata' ressqaq dwar din il-kwestjoni: dan għaliex il-Mandat li dwaru nbdiel din il-proċedura kien tressaq **biss kontra l-kumpannija rikorrenti** u ma kien hemm l-ebda intimati oħrajn fl-imsemmi Mandat. Għalhekk, il-ġudizzju huwa għal kollox integru u l-lanjanza tal-intimat m'hija mistħoqqa bl-ebda mod;

Illi, kif ingħad bosta drabi fi proċeduri bħal dawn, l-istħarriġ li għandha tagħmel il-Qorti huwa biss wieħed *prima facie* u dan għaliex il-mertu jmissu jiġi mistħarreg fil-kawża proprja bejn il-partijiet⁹. Għalhekk, hija l-fehma tal-Qorti li m'huwix meħtieġ li tifli fil-mertu l-kwestjonijiet li nqalgħu bejn il-partijiet (għalkemm ix-xhieda mogħtija minnhom kienet tmur 'il gewwa ħafna iżjed

---

⁹ Ara P.A. RCP 7.2.2001 fil-kawża fl-ismijiet *Visa Investments Ltd. vs Blye Engineering Co. Ltd*

minn sempliċi xhieda *prima facie* tal-vertenza ta' bejniethom). Jirriżulta li l-intimat eżekutant ressaq kawża fil-mertu kontra, fost l-oñrajn, il-kumpannija rikorrenti, dwar il-pretensjoni mressqa minnu fil-Mandat taħt eżami, u huwa f'dik l-istanza li tali kwestjonijiet għandhom jiġu mistħarrġa mill-Qorti¹⁰. It-tilwim ta' bejniethom ñoloq xrar qawwija, jekk mhux ukoll mibegħda reċiproka, li għamlu wisq biex ġabu kważi fix-xejn l-elementi li messhom ġew mistħarrġa f'dawn il-proċeduri u kif ukoll tawwlu wisq il-proċedura nnifisha, billi dañlu fil-kwestjoni tal-operat tal-kumpannija rikorrenti fil-qasam tal-*headhunting* u tal-ñidma ta' kumpannija barranija f'dan il-qasam;

Illi minn dak li jirriżulta mill-atti u li huwa rilevanti għad-determinazzjoni ta' dawn il-proċedimenti, joñroġ li l-Mandat ta' Sekwestru relattiv inñareġ kontra l-kumpannija rikorrenti wañedha, u mhux kontra għadd ta' intimati (kif kontinwament jišhaq l-intimat fit-Twegiba tiegħu). Dwar dan il-fatt din il-Qorti diġa' għamlet l-osservazzjoni meñtieġa. Il-Mandat kien notifikat lil għadd ta' sekwestratarji, kollha kemm huma istituzzjonijiet finanzjarji. Il-kumpannija rikorrenti twaqqfet taħt il-liġi Maltija f'Settembru tal-1994¹¹, filwaqt li l-ftehim li sar bejn l-intimat u Rudolphe Gaerty u li l-intimat eżekutant isejjañlu bñala l-baži intirnsika li dwarha nñareġ il-Mandat mertu ta' din il-kwestjoni, seññ f'Ġunju tal-1997¹²;

Ikkunsidrat:

Illi l-Qorti sejra tgħaddi biex tqis l-aspetti ta' dritt li jsawru l-każ u li, kif ingħad qabel, il-kumpannija rikorrenti qegħda tibnihom fuq kawżali speċifiċi tal-liġi. Qabel xejn, għandu jingħad li dak li l-

---

¹⁰ Ċitazz. Nru. 354/01JRM

¹¹ Dok "A", f'pagġ. 30-9 tal-atti (qabel, sa Marzu tal-2000, il-kumpannija kien jisimha R & R Enterprises Limited)

¹² Dok "A", f'pagġ. 54 sa 61 tal-atti

Qorti trid tasal għalih f'din il-proċedura m'għandu bl-ebda mod jitqies li jkun qiegħed isir xi ġudizzju fil-mertu dwaru. L-istħarriġ meħtieġ fi proċedura b'hal din huwa marbut ma' eżami x'aktarx formali tal-att li tiegħu qiegħed jintalab it-tħassir. Il-Qorti għandha tistħarreg li r-rekwiziti mitluba mil-liġi għall-ħruġ tal-Mandat jidhru mill-att innifsu u li dan ma nħariġx b'mod abbużiv¹³;

Illi l-kumpannija rikorrenti ssemmi żewġ kawżali li dwarhom tistenna li t-talbiet tagħha jiġu meqjusa:

A) L-ammont mitlub m'huwiex *prima facie* ġustifikat jew hu eċċessiv ġArt. 836(1)(d)ħ. Il-kumpannija rikorrenti ssejjes l-ilment tagħha dwar din il-kawżali billi tirreferi għall-kwestjoni li hija m'għandha l-ebda rabta mal-intimat u li ma setgħet qatt tigi mqegħda twieġeb għall-pretensjonijiet tiegħu jew li tagħmel tajjeb għal xi obligazzjoni li sata' daħal għaliha personalment Rudolphe Gaerty. Naturalment, wieħed jifhem li b'dan l-argument l-għan tal-kumpannija rikorrenti kien dak li xxejjen għal kollox il-valur tal-pretensjoni tal-intimat kontrih;

Illi l-Qorti tifhem li l-kejl li għandu jittieħed biex jitqies it-tħassir ta' Mandat kawtelatorju taħt din ir-ras huwa wieħed li jorbot il-kawżali tal-istess Mandat mal-kreditu msemmi fih. Dan ifisser li l-Qorti għandha tistħarreg fl-ewwel lok jekk jirriżultax mad-daqqa t'għajn li r-rikorrent eżekutant għandu bażi ta' pretensjoni (dak li f'oqsma oħra ta' dritt jissejjaħ il-"*fumus juris*" tal-pretensjoni dedotta), u fit-tieni lok jekk wasalx biex "jillikwida" tali pretensjoni f'somma li taqbel mal-ammont minnu maħluf fil-Mandat. Wieħed m'għandu qatt jinsa li f'dan il-kuntest, il-Qorti trid tkun gwidata mill-prinċipju li d-dritt għall-azzjoni ġudizzjarja m'għandux jiġi mfixkel jew imġarrab b'leġġerezza, u l-ieħor daqstant siewi li huwa dritt li persuna tħares l-interessi tagħha fil-milja tagħhom sakemm il-jedd sostantiv lilha kontestat jiġi

---

¹³ Kumm GMA23.6.1994 fil-kawża fl-ismijiet *Paul Hili et Dr. Joselle Farrugia noe et* (mhix pubblikata)

definit minn Qorti¹⁴. Minn dak li ħareġ waqt is-smiġħ tax-xhieda, il-Qorti ssib li l-intimat eżekutant Caruana għandu pretensjoni ta' ħlas u li jibni t-teżi tiegħu fuq l-argument li Rudolphe Gaerty qiegħed jaħrab mir-rabtiet li daħal għalihom miegħu fil-ftehim ta' Ġunju tal-1997, billi l-attività qegħda titwettaq mill-kumpannija rikorrenti. Min-naħa l-oħra, li kieku l-Qorti, f'dan il-waqt, tagħti deċiżjoni dwar jekk huwiex minnu jew le li l-kumpannija rikorrenti għandha xi rabta mal-intimat, tkun qegħda tiddeċiedi l-qofol tal-mertu tal-kawża mressqa mill-intimat u tmur lil hinn mill-parametri li hija mistennija tidhol fihom fi proċedura bħal din. Jerga' jingħad hawnhekk li dan l-aċċertament ma għandu bl-ebda mod ifisser li l-istess intimat wettaq il-prova fil-mertu ta' dak li huwa (jekk tassew huwa) dovut lilu, imma biss li dak li jrid iħares bil-ħruġ tal-Mandat ingħata minnu tifsira plawsibbli lil din il-Qorti dwaru;

Illi biex ammont imsemmi f'att kawtelatorju jitqies li huwa eċċessiv, jeħtieġ li jintwera li dan ikun eżagerat fid-dawl tat-talba li ssir¹⁵ jew ikun tant grossolan li ma jistax ma jidhirx mad-daqqa t'għajn bħala wieħed magħmul b'mod azzardat;

Illi l-argument imressaq mill-kumpannija rikorrenti dwar din il-kawżali ma jistax jitqies bħala wieħed għal kollox siewi f'din l-istanza. Dan jingħad għaliex il-kwestjoni dwar jekk l-intimat kellux xi rabta ġuridika magħha m'hijiex aspett li jista' jew għandu jiġi determinat *prima facie* f'din il-proċedura¹⁶;

Illi għal din ir-raġuni l-Qorti ma ssibx li t-talba tal-kumpannija rikorrenti fuq din il-kawżali hija mistħoqqa;

---

¹⁴ Ara P.A. RCP 29.11.2001 fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet *Vincent Mercieca vs George Galea*

¹⁵ Ara P.A. GV 6.12.1999 fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet *Salvino Farrugia noe vs Exalco Holdings Ltd.*

¹⁶ Ara P.A. GC 26.4.2002 fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet *Carmelo Castelli noe vs Focal Maritime Services Limited et*

B) Jintwera li fiċ-ċirkostanzi m'huwiex raġonevoli li l-mandat jinżamm fis-sehħ jew li huwa ġustifikabbli g'Art. 836(1)(f)h. Dwar din il-kawżali, il-kumpannija rikorrenti ttenni li, b'riferenza għall-kawżali mfissra mill-eżekutant fil-Mandat in kwestjoni, la kien hemm ksur ta' xi rabta kuntrattwali u tiċhad bis-sħiħ li wettqet xi frodi kontih. Jidher li, għal darb'oħra, il-kumpannija rikorrenti m'hijjex turi li qegħda tifhem x'għandu jirriżulta taħt din id-dispożizzjoni tal-liġi biex il-Qorti twaqqqa' l-Mandat maħruġ kontiha. Iċ-ċaħda ta' ksur ta' kuntratt, jew iċ-ċaħda ta' għemil frawdolenti għandhom mill-petitorju, jiġifieri mill-mertu tal-kwestjoni. Din il-Qorti diġa' stqarret li dan (jiġifieri, l-istħarriġ fil-mertu) ma jagħmilx biċċa mill-kriterji li fuqhom hija ssejjes il-konsiderazzjonijiet tagħha fi proċedura bħal din: biex il-Qorti tista' tqis jekk hijjex mistħoqqa jew le, il-pretensjoni tar-raġonevolezza li l-Mandat kawtelatorju jinżamm fis-sehħ trid tirriżulta mingħajr ma ssir indaġni fil-mertu;

Illi l-kumpannija rikorrenti ssemmi ċ-ċitazzjonijiet li l-intimat eżekutant ħareġ biex javvanza l-pretensjonijiet tiegħu u tużahom bħala l-bażi tal-argument tagħha. Għall-kuntrarju ta' dak sottomess mill-kumpannija rikorrenti, din il-Qorti ssib li l-intimat eżekutant jixli speċifikatament lill-istess kumpannija rikorrenti bħala d-debitriċi tiegħu f'dak l-ammont li huwa jemmen li għandu jitħallas. Naturalment, din il-Qorti qegħda tiġi mistiedna (mill-kumpannija rikorrenti) li tqis kemm hija raġonevoli din il-pretensjoni tal-intimat eżekutant. Jingħad biss li din il-Qorti sejra tirreżisti li tippronunċja ruħha dwar jekk l-intimat Caruana jistħoqqlux ħlas jew jekk, speċifikatament, jistħoqqlux ħlas mill-kumpannija rikorrenti: dan qegħda tagħmlu biex ma torbotx idejha meta 'l quddiem sejra tqis il-kwestjoni fil-mertu;

Illi biżżejjed jingħad li jekk, 'il quddiem, il-Qorti li ser tqis il-kwestjoni fil-mertu tasal għall-fehma li l-intimat eżekutant m'għandu jitħallas xejn, xorta waħda ma jistax jingħad li l-Mandat ma kienx ingustifikat. Is-suċċess jew telfien ta'

kwestjoni fil-mertu ma tista' qatt tfisser li Mandat kawtelatorju nħareġ b'mod vessatorju jew fieragħ¹⁷. Allura, fil-fehma ta' din il-Qorti, il-kwestjoni ta' jekk huwiex raġonevoli li Mandat kawtelatorju jinżamm fis-seħħ jew jekk huwiex meħtieġ jew ġustifikabbli li tali Mandat jinżamm fis-seħħ ma tiddependi xejn minn ċaħda tal-kawżali fil-mertu tal-intimat eżekutat;

Illi, fuq dawn il-mottivi wkoll, il-Qorti jkollha ssib li l-kumpannija rikorrenti ma tathiex raġuni tajba biex tħassar il-Mandat in kwestjoni;

Illi, naturalment, il-Mandat ta' Sekwestru taħt eżami wegġa' lill-kumpannija rikorrenti. Il-Qorti ma kenitx tistenna li jitressaq ir-rikors promotur kieku dan ma kienx il-każ. Dan il-fatt, waħdu, m'huwiex raġuni biex il-Mandat jitneħħa. Il-bilanċ li l-Qorti trid tilħaq bejn il-jeddijiet tal-pretendent u tal-parti li kontra tagħha ssir il-pretensjoni, jrid jiġi meqjus fid-dawl li l-Mandat kawtelatorju huwa, min-natura tiegħu, protezzjoni bikrija maħsuba mil-liġi sakemm il-kwesjoni tiġi mistħarrġa kif imiss fil-mertu. Ma jrid jintesa qatt li l-għan tal-Mandat kawtelatorju huwa dak li "jiffriża" l-qagħda sakemm il-kwestjoni tiġi mistħarrġa kif għandu jkun fil-mertu;

Illi wieħed għandu jqis ukoll li, qabel daħlu fis-seħħ il-bidliet fil-liġi proċedurali fl-1995, ma kien mogħti l-ebda rimedju bħal dak mitlub illum mill-kumpannija rikorrenti għat-tneħħija ta' Mandat, sakemm kien ikun ġie mistħarreġ il-mertu tal-kwestjoni;

Illi, minkejja dan, il-Qorti ma tistax tinsa għal kollox li, sewwasew minħabba l-effetti drastici tal-Mandat, iseħħu konsegwenzi kultant serji li jħallu l-effetti tagħhom fuq il-parti

---

¹⁷ Ara, per eżempju, PA JSP 10.1.1992 fil-kawża fl-ismijiet *Spiteri vs Camilleri* u P.A. RCP 30.5.2002 fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet *Yorkie Clothing Industry Limited vs Dr Lilian Calleja Cremona*

intimata. Kemm hu hekk, il-Qorti tifhem sewwa li l-kumpannija rikorrenti qegħda ġgarrab ħsara kontinwa bil-Mandat fis-seħħ ma kull jum li jgħaddi. Din il-ħsara ma tistax madankollu tkun ir-raġuni biex il-Mandat jitneħħa. Kieku l-liġi kellha tiffisser b'dan il-mod, l-ebda Mandat effettiv ma jibqa' fis-seħħ ladarba jiġi muri li l-parti intimata f'dak il-Mandat tkun qegħda tbat. Huwa għalhekk li din il-Qorti, fuq it-talbiet alternativi mressqin mill-kumpannija rikorrenti, sejra tipprovdi appożitament fid-dawl ta' dan il-fatt;

Illi bil-ħniena għandu għalfejn jingħad li jekk, minħabba l-ħruġ ta' Mandat kawtelatorju, il-parti intimata ġgarrab ħsara u dannu, il-liġi nnifisha tagħti lil dik il-parti l-jedd li tressaq 'il quddiem azzjoni għad-danni kontra dik il-parti li tkun ħarġet il-Mandat¹⁸;

Illi l-kumpannija rikorrenti talbet ukoll żewġ rimedji alternativi għat-tħassir tal-Mandat ta' Sekwestru taħt eżami. Talbet l-ewwelnett il-kundanna tal-intimat eżekutant għall-ħlas ta' penali; u talbet ukoll it-tqegħid min-naħa tal-intimat eżekutant ta' garanzija xierqa biex tagħmel tajjeb għad-danni li l-istess rikorrenti tista' turi li ġarrbet minħabba l-Mandat. Il-Qorti, ladarba ma sabitx raġunijiet tajbin biżżejjed biex tħassar għal kollox l-effetti tal-Mandat, sejra issa tipprovdi dwar dawn it-talbiet;

Illi dwar il-kwestjoni tal-impożizzjoni tal-penali, irid jingħad li din hija sanzjoni fakoltativa, kif sewwa osserva l-intimat fis-sottomissjonijiet tiegħu. Il-Qorti, fid-diskrezzjoni tagħha, tista' taqbel li tgħabbi lil min ikun ħareġ Mandat kawtelatorju kontra persuna, u fuq talba ta' din, b'piena ta' ħlas ta' penali. Minbarra li tali impożizzjoni hija fakultativa, irid jintwera għas-sudisfazzjon tal-Qorti li trid tkun seħħet waħda miċ-ċirkostanzi maħsubin mill-liġi biex tali sanzjoni tiġi imposta. Erbgħa (4) huma ċ-ċirkostanzi

---

¹⁸ Art. 836(9) tal-Kap 12

maḥsuba mil-liġi f'dan ir-rigward u, ladarba huma sanzjoni punittiva, għandhom jitqiesu strettament bħala tassattivi¹⁹. F'dan il-każ, il-kumpannija rikorrenti qegħda ssejjes il-pretensjoni tagħha fuq tnejn minnhom, jiġifieri dawk iċ-ċirkostanzi maḥsubin taħt l-artikolu 836(8)(b) u (d) tal-Kap 12;

Illi ż-żewġ kawżali li sejr in jitqiesu f'dan ir-rigward jikkellmu dwar (a) nuqqas ta' ġustifikazzjoni għall-ħruġ tal-att (jiġifieri, f'dan il-każ, tal-Mandat) jew nuqqas ta' talba qabel il-ħruġ tiegħu; u (b) jekk it-talba tal-parti għall-ħruġ tal-Mandat kienet waħda malizzjuża, fiergħa jew sempliċement biex iddejjaq;

Illi dwar l-ewwel ċirkostanza, il-kumpannija rikorrenti tissottometti²⁰ li hija qegħda tressaq it-talba tagħha fuq in-nuqqas ta' interpellazzjoni min-naħa tal-intimat eżekutant. Hija żżid tgħid li la kien hemm kwestjoni ta' ġustifikazzjoni tal-ħruġ tal-Mandat u lanqas urġenza biex dan jinħareġ, kif jeċepixxi l-intimat eżekutant fit-Tweġiba tiegħu. Ingħad li l-interpellazzjoni li għaliha tirreferi l-liġi ma hijiex biss dik ġudizzjarja, imma li tista' tkun b'kull mod²¹. Hawnhekk ukoll, jekk hija l-kumpannija rikorrenti li qegħda tgħid li Caruana ma talabx li jsir il-ħlas, kien jaqa' fuqha li ġgib provi biżżejjed biex dan jiġi emmnut. Il-Qorti tifhem li n-nuqqas ta' interpellazzjoni għandha minn prova negattiva, u allura haġa iebes biex ttipprova, iżda, min-naħa l-oħra, ma ngħad imkien fix-xhieda li l-intimat ma ressaqx talba għall-ħlas fi żmien ħmistax-il (15) jum qabel ma talab il-ħruġ tal-Mandat. Għall-kuntrarju, kienet l-istess kumpannija rikorrenti li qalet li l-intimat kien ivventila l-pretensjonijiet tiegħu permezz ta' atti ġudizzjarji oħrajn kontra tagħha wkoll qabel inħareġ il-Mandat mertu tal-każ;

---

¹⁹ Ara P.A. TM 13.3.2003 fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet *Cole Foods Ltd. vs Euro Imports Ltd.*

²⁰ Nota ta' Sottomissjonijiet f'paġġ. 445-6 tal-atti

²¹ Ara, per eżempju, P.A. TM 18.9.2002 fl-Att tal-Mandat fl-ismijiet *John Żarb vs Port Cottonera Ltd*

Illi dwar it-tieni ċirkostanza, il-kumpanija rikorrenti tgħid li l-ħażen tal-intimat joħroġ mill-fatt li dan qiegħed jinjora għal kollox il-fatt li hu kien dañal fi ftehim ma' Rudolphe Gaerty personalment, u li issa qiegħed jiinfitel mal-kumpanija minħabba l-“isfortuna” li d-diretturi u azzjonisti tagħha inzertaw huma missier u oħt l-istess Rudolphe Gaerty. Il-kumpanija rikorrenti tqis li l-ħruġ tal-Mandat huwa vendikazzjoni u xejn iżjed min-naħa tal-intimat. Madankollu, minkejja li l-Qorti qegħda tagħti każ sewwa ta' din is-sottomissjoni (speċjalment fid-dawl ta' dak li jirriżulta mix-xhieda mressqa mill-partijiet), ma jidhrilhiex li tista' fis-sewwa tqis li l-animu tal-intimat kien motivat mill-vendikazzjoni. Għall-anqas, fil-premessi tiegħu fil-kawża u wkoll mis-sottomissjonijiet tiegħu f'dawn l-atti, ta 'l-Qorti x'tifhem li hemm elementi plawsibbli li jistgħu jorbtu lill-kumpanija rikorrenti mal-pretensjonijiet tiegħu, liema elementi tabilfors iridu jiġu mistħarrġa waqt is-smiġħ tal-kawża fil-mertu;

Illi l-Qorti, f'dan l-istadju u fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet diġa' magħmula iżjed 'il fuq dwar il-fondatezza tar-raġonevolezza tal-Mandat, ikollha tqis li meta l-intimat Caruana talab il-ħruġ tal-Mandat, ried fl-ewwel lok iħares il-pretensjonijiet tiegħu li jiġbor flusu u jitħallas ta' dak li jħoss li twettaq u li tiegħu ma ngħatax il-ħlas. F'dan il-każ, il-Qorti sejra timxi fuq il-massima li l-bona fede hija prezunta u li l-ħażen irid jiġi ippruvat²²;

Illi, għalhekk, fid-dawl taċ-ċirkostanzi kollha li joħroġu mill-atti, u wara li l-Qorti ħasbet sewwa u fit-tul fuq il-kwestjoni, ma jidhirx li huwa l-każ fejn l-intimat eżekutant għandu jiġi kundannat iħallas penali. Dan, naturalment, jingħad dejjem bla ħsara għal kull jedd talvolta spettanti lill-kumpanija rikorrenti li 'l quddiem u fis-sedi opportuna tressaq pretensjonijiet kif imiss jekk, wara l-kawża fil-mertu, jirriżultaw fatti li din il-Qorti f'dan l-istadju ma

---

²² Ara, per eżempju, App. Ċiv 7.7.1920 fil-kawża fl-ismijiet *Miller Blacker pro et noe vs Howard* (Kollez. Vol: XXIV.i.554)

tafx bihom jew li dwarhom hija tasal f'fehmet precizi għar-rigward iżjed 'il quddiem;

Illi jifdal li tiġi mistharrġa l-kwestjoni tal-għoti tal-garanzija mill-intimat eżekutant. F'dan ir-rigward, il-kumpannija rikorrenti naqset li tressaq xi sottomissjoni partikolari, għaliex waqfet sewwasew fuq il-kwestjoni tal-likwidazzjoni tal-penali;

Illi hawnhekk irid jingħad li l-Qorti tfisser l-applikazzjoni tal-artikolu partikolari tal-liġi bħala wieħed alternattiv għat-talba għat-tħassir tal-Mandat. Kemm hu hekk, id-dispożizzjonijiet tal-artikolu tal-liġi dwar l-għoti ta' garanzija min-naħa tal-eżekutant huma mqegħda f'artikolu differenti minn dak li jitkellem dwar it-tħassir tal-Mandat. Il-Qorti hija tal-fehma, għalhekk, li r-rimedju tal-għoti tal-garanzija huwa alternattiv għat-talba tat-tħassir tal-Mandat, u anzi jista' jingħata biss jekk kemm-il darba t-talba għat-tħassir tal-Mandat ma tintlaqax kollha jew imqar in parti, jiġifieri sakemm il-Mandat ikun b'xi mod għadu fis-seħħ²³. Li kieku ma kienx hekk, l-aħħar erba' kelmiet tal-artikolu partikolari kienu jkunu ddaħħlu fil-liġi għalxejn;

Illi minbarra dan il-liġi trid ukoll li lill-Qorti tintwera "kawża ġusta" biex twassalha tqiegħed fuq il-parti eżekutanti ta' Mandat kawtelatorju l-piż li toffri garanzija tajba. Il-fatt waħdu li jkun inħareġ il-Mandat ma jitqiesx bħala "kawża ġusta" għall-finijiet ta' dan l-artikolu²⁴. Irid ikun hemm raġunijiet oħrajn, iżjed serji u impellenti, li jwasslu lill-Qorti tagħti dik is-sanzjoni;

Illi ngħad ukoll li d-danni li għalihom jirreferi l-artikolu taħt eżami huma dawk li l-intimat eżekutant jista' jipprova li jkun ġarrab direttament minħabba l-ħruġ tal-att kawtelatorju u bħala

---

²³ Ara P.A. RCP 30.5.2002 fl-Atti tal-Mandat fl-ismijiet *Joseph Demicoli vs Coleiro General Supplies Ltd.*

²⁴ Ara P.A. TM 4.10.2002 fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet *Paul Caruana vs Rudolphe Gaerty*

konsegwenza ta' tali ħruġ²⁵, u dment li jikkonkorru l-elementi mitluba mil-liġi għal tali likwidazzjoni;

Illi, peress li t-tielet (3^{et}) talba tal-kumpannija rikorrenti baqgħet ma giet qatt ċeduta, il-Qorti sejra tqisha. Ironikament, mill-assjem tal-provi kollha li tressqu quddiemha, din il-Qorti ssib li hija din it-talba li jidher li għandha tkun meqjusa bħala waħda mistħoqqa. Huwa hawnhekk li l-Qorti sejra tieġu qies tat-tbatija li qegħda ġgarrab il-kumpannija rikorrenti bil-Mandat fis-seħħ u huwa hawnhekk li l-Qorti trid tassigura li għalkemm l-intimat eżekutant ressaq fi żmien utli l-Att taċ-Ċitazzjoni, isegwih b'għaqqal u mingħajr tnikkir. Min-naħa l-oħra, irriżulta bla ebda kontestazzjoni li l-intimat, kif kellu kull jedd jagħmel, talab u kiseb il-ħruġ ta' Mandati kawtelatorji oħrajn **dwar l-istess pretensjonijiet tiegħu** mhux biss kontra terzi, imma kontra r-rikorrenti wkoll, u li minn dawn il-andati nqabdu assi kemm tal-kumpannija rikorrenti u kif ukoll ta' terzi. Minbarra dan, tajjeb jew ħażin, bis-saħħa tal-Mandat taħt eżami, talab u kiseb ukoll ordni minn Qorti biex is-sekwestratarji jgħaddu għad-depożitu tal-assi sekwestrati tal-istess kumpannija eżekutata taħt l-awtorita' tal-Qorti;

Illi dawn iċ-ċirkostanzi jwasslu lill-Qorti biex tqis li għandha tordna lill-intimat eżekutant li jressaq garanzija bankarja tajba biżżejjed biex tħares l-eventwalitajiet maħsubin fil-liġi taħt l-artikolu 838A li m'humieq marbutin biss mal-għoti ta' penali taħt l-artikolu 836(8) tal-Kap 12. Il-Qorti, fil-qies li qegħda tieġu ta' din il-kostatazzjoni, trid iżżomm quddiem għajnejha li meta kreditur jitlob il-ħruġ ta' aktar minn Mandat wieħed għall-ħarsien tal-pretensjonijiet tiegħu, huwa fid-dmir li jsegwi l-effetti tagħhom u jekk jara li ġie kawtelat iżjed milli kien meħtieġ, għandu jieġu ċerta inizzjattiva li jitlob it-tneħħija ta' dak li jista' jkun żejjed²⁶;

---

²⁵ Ara P.A. GC 2.3.2001 fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet *Avukat Vincent Falzon noe vs Alex Sullivan*

²⁶ Ara, P.A. TM 5.6.2003 fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet *Emanuel Sammut vs Josephine Sammut*

Illi l-ammont tal-garanzija li jrid jiġi iffissat irid iżomm bilanċ xieraq bejn il-jedd li persuna tressaq att kawtelatorju biex iħares il-pretensjonijiet tagħha f'kawża pendenti, u l-effett li tali att iħalli fuq il-persuna li kontra tagħha jinħareġ dak il-Mandat. Ta' min jgħid hawnhekk li l-ordni biex tingħata garanzija m'hijjex l-istess bħal kundanna ta' penali jew kundanna għall-ħlas ta' danni: l-għan waħdieni tagħha huwa li tqiegħed lill-parti eżekutata f'qagħda li, meta u jekk tibda proċeduri għal dan il-għan, issib assi li fuqhom tkun tista' teżegwixxi deċiżjoni favorevoli għaliha. F'dan il-każ, għalhekk, il-Qorti qegħda tqis l-ammont ta' garanzija kemm fuq il-volum ta' kummissjonijiet li l-intimat kien mistenni li jirċievi meta ntlahaq il-ftehim bejnu u bejn Rudolphe Gearty Meta wieħed iqis dawn iċ-ċirkostanzi kollha fid-dawl tal-ammont pretiż mill-intimat eżekutant fil-Mandat taħt eżami, il-Qorti tasal għall-fehma li garanzija xierqa għandha tammonta għal tletin elf lira Maltija (Lm 30,000);

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qegħda tipprovdi dwar ir-Rikors tal-kumpannija rikorrenti Blaschem (Malta) Limited billi:

Tiċħad l-ewwel u t-tieni talbiet tal-kumpannija rikorrenti billi ma humiex mistħoqqa fil-liġi u mill-fatti;

Tilqa' t-tielet talba tal-kumpannija rikorrenti billi, ladarba ntweriet kawża ġusta, tordna li l-intimat eżekutant Paul Caruana jressaq, sa mhux iżjed tard minn tletin (30) jum kalendarju millum, garanzija bankarja xierqa fl-ammont ta' tletin elf lira Maltija (Lm 30,000) taħt l-awtorita' ta' din il-Qorti, u dan biex tagħmel tajjeb għad-danni u l-imgħax li l-kumpannija rikorrenti jista' jkollha jedd tiġbor minħabba fil-ħruġ tal-Mandat;

Tordna li jekk kemm-il darba l-intimat eżekutant Caruana jonqos li jressaq il-garanzija msemmija fiż-żmien perentorju lilu

mogħti, il-Mandat ta' Sekwestru kawtelatorju numru 476/01 fl-ismijiet premissi għandu jithassar b'effett immedjat; u

Tordna li l-**ispejjeż ta' din il-proċedura** jithallsu bin-nofs bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----